

Врз основа на член 19 од Законот за управување со отпад („Сл.весник на РМ“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 82/09, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15, 39/16, 63/16, 31/20), член 36 од Законот за локалната самоуправа („Сл.весник на РМ“ бр.5/02) и член 18 од Статутот на општина Охрид („Сл.гласник на општина Охрид“ бр.8/07, 01/08, 10/10, 05/11, 09/14, 14/14,10/19, 15/20), Советот на општина Охрид на седницата одржана на ден 28.04.2021, ја донесе следната:

ПРОГРАМА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД НА ОПШТИНА ОХРИД ЗА 2021 ГОДИНА

Вовед

Годишната програма за управување со отпад се изработува согласно законските обврски за управувањето со отпад и со неа се определуваат изворите на финансирање на мерките и активностите, како и инструментите за спроведување на програмата за управување со отпадот.

Цел на програмата

Општа цел на програмата за управување со отпад на територијата на општина Охрид е општината да продолжи со систематизирано спроведување на постапни подобрувања на постојниот систем за управување со отпадот.

Специфична цел на програмата е да определи конкретни мерки и активности што треба да се преземат во тековната година за подобрување на општата состојба во управувањето и заштитата на животната средина.

Предмет на програмата

Со оваа програма се планираат активности за утврдување на :

- кадровски потенцијал за спроведување на активностите согласно програмата;
- проценка на видот и количеството на отпад кој се создава во општината на годишно ниво;
- мерки и активности за избегнување и за намалување на количеството создаден отпад;
- начини за едукација и за подигање на јавната свест на граѓаните за управувањето со отпадот;
- реализација на мониторингот и информативниот систем за управување со отпад;
- регионален пристап во управувањето со отпадот;
- подобрување на работата на општинската депонија и
- извори на финансирање на програмата.

1.Кадровски потенцијал за спроведување на активностите по програмата

Активностите на оваа програма се планирани во согласност со фискалната стратегија на општина Охрид, согледувањата на стручните служби, потребите и барањата на граѓаните на општина Охрид, како и развојот на туризмот.

Надлежни за изработката на оваа програма се стручните служби од Одделението за управување со отпад и регионални депонии, а ја спроведува

ЈП „Охридски комуналец“, како овластен оператор за постапување со комуналниот и другиот неопасен отпад, во соработка со општина Охрид.

2. Проценка на видот и количеството на отпад кој се создава во општината на годишно ниво

ЈП „Охридски комуналец“ – Охрид врши организирано собирање на комуналниот отпад на подрачјето на градот Охрид, како и во населените места, односно подрачјето на градот Охрид, викенд –населбите : Лагадин, Елешец, Исток, Андон Дуков и Чекоштина и селата: Пештани, Трпејца, Љубаништа, Долно Лакочереј, Горно Лакочереј, Рача, Коњско, Лескоец, Велгошти, Косел, Ливоишта, Вапила, Опеница, Куратица, Елшани, Велестово, Орман и Св.Наум.

Собирањето на отпадот во општина Охрид во 2021 година ќе се врши секојдневно во потесното централно градско подрачје, а во останатите делови од градот двапати неделно, согласно распоредот. Во текот на летната сезона во потесното централно градско подрачје подигањето на комуналниот отпад се врши и три пати дневно.

Собирањето на отпадот се врши во 732 контејнери со зафатнина од 1.1 м³ наменети за објектите за колективно домување и комерцијални објекти, како и поединечно (рефус) по индивидуалните станбени објекти. На две локации каде има комплекси на колективно домување функционираат 2 прес- контејнери од 4 м³ каде се врши пресување на отпадот и еден подземен контејнер со капацитет од 3 контејнери од по 2,7 м³ во централното градско подрачје, со што како примарна цел, а во фаза на поставување се уште четири подземни контејнери, што во голема мера ќе се подигне степенот на хигиена, а како секундарна цел ќе се придонесе во заштита на животната средина.

Вид на отпад	Количина на примен отпад год.	Понатамошно постапување
измешан комунален отпад	135.326 м ³	депонирање
биоразградлив отпад	857,1 м ³	компостирање
градежен шут	9.312 м ³	депонирање
хартија	39,82 t	понатамошна преработка

Табела: количини на рециклабилни фракции од комуналниот цврст отпад кои се генерираат во општина Охрид на годишно ниво.
(податоците се добиени од Годишниот извештај за 2020год. за постапување со неопасен отпад од Ј.П. „Охридски Комуналец“).

Од табелата е евидентно зголемувањето на отпадот кој се користи за понатамошна обработка, но сепак целосна искористеност на рециклабилните фракции е можна само со комплетно воведување на системот на примарна и секундарна селекција.

Во текот на 2021 година планирано е да се набават : 500 садови за депонирање отпад со капацитет од 120 l кои ќе се доделат на домаќинства. Исто така е предвидено поставување на 3 прес- контејнери, како и 10 подземни контејнери, а на просторот околу нив ќе се направат зелени острови со што ќе се

подигне нивото на хигиената и ќе се придонесе за заштита на околната средина од загадување.

Во делот на одржување на јавната хигиена, по јавно - прометните површини на пофреквентните локации ќе се постават нови садови за ситен отпад. Ќе се продолжи одржувањето на јавната чистота и на следните магистрални патишта: Охрид – Подмоље, Охрид – Св.Наум и Охрид – Косел.

Подигањето на кабаст и зелен отпад се врши постојано, како и на повик на граѓани, сè со цел да се избегне создавањето на мини-депонии.

Собраниот отпад ЈП „Охридски комуналец“ - Охрид го депонира на депонијата „Буково“ и искусвено гледано, според анализите и извештаите за собраните количества отпад, во 2021 год. се планира да се подигне околу 240.000 м³ комунален отпад од територијата на општина Охрид.

3. Мерки и активности за избегнување и за намалување на количеството создаден отпад

Постојната состојба во управувањето со комуналниот отпад се сведува на негово собирање, транспортирање и депонирање во општинската депонија. Дел од комуналниот отпад, односно ПЕТ амбалажата и хартијата се селектираат, преку нивно собирање во 26 контејнери за ПЕТ амбалажа како и 37 корпи од мрежа за собирање хартија кои се поставени во делови од градот каде фреквенцијата на домување е поголема во колективни станбени објекти.

Исто така овластениот приватен постапувач со отпад врши и собирање на стакло од 44 контејнери за стакло на најфреквентните локации во градот.

Собирањето на овие секундарни суровини се врши еднаш или двапати неделно, согласно динамиката на подигање на контејнери и корпи по улици на јавното претпријатие

Со оваа динамика и покриеност на градот со контејнери за ПЕТ амбалажа и корпи за хартија неделно се собира хартија во количина од 3.000 кг и околу 300 кг. ПЕТ амбалажа кои се балираат со 2 балирки.

Согласно законската регулатива општина Охрид заедно со јавното претпријатие определија две локации за одделно собирање на отпадна електронска и електрична опрема од домаќинствата каде крајните корисници ќе можат отпадната опрема бесплатно да ја предаваат. Собирните места се наоѓаат во просторот на јавното претпријатие, односно на локација на РЕ „Механизација“ каде се врши и собирање и балирање и на отпад од пакување, односно хартија и ПЕТ амбалажа, како и еден контејнер за одделно собирање на отпадна електрична и електронска опрема на локација на РЕ „Паркови и зеленило“, од каде го подига овластен постапувач со тие видови отпад. Исто така во кругот на Секторот за механизација поставен е контејнер за депонирање на отпад од стакло.

1. Замена и поправка на искористени садови за собирање на отпад од 1,1 м³.

Ќе се продолжи со редовно одржување на контејнерите, заради тоа што на голем број контејнери им се отстранети капаците што овозможува емисија на непријатна миризба. Исто така редовно се врши замена на скршени и оштетени тркалца.

За осовременување на начинот на собирање на комуналниот отпад се изврши избор на локации на кои во наредниот период ќе се постават подземни контејнери со што се осовременува начинот на собирање на комуналниот смет,

на начин што од една страна со нивно пресување се остварува голема заштеда како во капацитетот на традиционалните контејнери за смет, така и во транспортните трошоци, а од друга страна се подобруваат хигиенско – санитарните услови, заради тоа што нема непријатни миризби и нема разнесување на отпадот.

<i>Активности</i>	<i>Одговорна институција</i>
Поправка и одржување на контејнери (поставување на капацитет, замена на тркалца, репарирање на оштетувањата)	ЈП „Охридски Комуналец“ -континуирано
Собирање на отслужени контејнери и поставување нови	ЈП „Охридски Комуналец“
Набавка на подземни контејнери	Општина Охрид

II. Набавка на стандардизирани садови за отпад

Преку реализација на Проектот за доделување на пластични канти од 120 л за селекција на отпадот на домаќинства во општина Охрид ќе се надмине проблемот на депонирање на отпадот од домаќинствата во нестандартна амбалажа и ќе се подобрат хигиенско – санитарните услови заради тоа што ќе нема непријатна миризба, како и разнесување на отпадот од страна на животни и други надворешни влијанија. Со тоа ќе се влијае врз јавната свест на граѓаните за заштита на животната средина.

<i>Активности</i>	<i>Одговорна институција</i>
Изготвување на Проект	Општина Охрид
Набавка на канти од 120 л	Општина Охрид
Дистрибуција на канти и подигање на отпадот	ЈП „Охридски Комуналец“

III. Постапување со отпад од електрична и електронска опрема

Ќе се продолжи со воспоставените активности за постапување со отпадот согласно обврските од Законот за постапување со електрична и електронска опрема и отпад од електрична и електронска опрема кој ќе се преземе, транспортира и згрижи од страна на колективен постапувач.

<i>Активности</i>	<i>Одговорна институција</i>
Организирање на собирна акција	Општина Охрид Колективен постапувач
Собирање на отпадот по барање на правни и физички лица	ЈП „Охридски Комуналец“ -континуирано

IV. Акции за собирање на габаритен и зелен отпад

Подигање на кабаст и зелен отпад ќе се врши континуирано, а сè со цел да се избегне создавањето на мини -депонии.

<i>Активности</i>	<i>Одговорна институција</i>
Преземање на отпадот и транспорт до депонија, третирање на отпадот	ЈП „Охридски Комуналец“ -континуирано

Собирање на отпадот по барање на правни и физички лица	ЈП „Охридски Комуналец“ -континуирано
--	--

V.Расчистување на диви депонии

Ќе се спроведат активности за расчистување од отпад на простори во населени места, урбана средина, на патиштата и во природата. Со санација и расчистување на дивите депонии ќе се растерети животната средина од отпад.

<i>Активности</i>	<i>Одговорна институција</i>
Организирање на акции за собирање на отпад со ученици и здруженија на граѓани	Општина Охрид
Санирање на дивите депонии во населени места (преземање на отпадот и транспорт до депонија, третирање на отпадот)	Општина Охрид ЈП „Охридски Комуналец“ -континуирано
Чистење на простори во урбана средина, на патишта и во природа од отпад (околу контејнери, по банкини, пешачки патеки, плажи кои не се по концесија)	Општина Охрид ЈП „Охридски Комуналец“ -континуирано

VI.Оперативност на собирниот центар за отпад од пакување

Собирниот центар обезбедува континуирани активности за сортирање, балирање, мерење и складирање на отпадот до негово предавање на овластен постапувач, подготовка на документација за колективниот постапувач, како и одржување на опремата.

<i>Активности</i>	<i>Одговорна институција</i>
Склучување на договор/и со овластен постапувач/и за отпад од пакување	ЈП „ Охридски Комуналец“
Обезбедување на непречена функционалност на собирниот центар со целокупната опрема	ЈП „Охридски Комуналец“
Предавање на отпадот на овластени постапувачи и изготвување на документација за известување и евиденција	ЈП „ Охридски Комуналец“
Склучување на договори за прифаќање на донација - контејнери за селекција	Општина Охрид

4. Начини за едукација и за подигање на јавната свест на граѓаните за управување со отпад

Секоја година Секторот за заштита на животна средина и управување со отпад организира проекти за подигање на јавната свест, со нагласок на училишната младина како целна група, кај која се очекува најголем ефект. Проектите за подигање на јавната свест предвидени да се организираат во 2021

година и кои наидоа на позитивен ефект во јавноста во претходните години се следните:

- Доделување на пластични канти од 120 л за селекција на отпад од домаќинства;
- Акција за собирање стара хартија во соработка со охридските училишта;
- Ликовен и литературен конкурс во соработка со основните училишта на еколошка тема;
- Повик на граѓаните за одбележување на Европската недела на мобилност – Ден без автомобили;
- Избор на најубаво украсен двор или балкон и
- „Цветни балкони, цветен Охрид“.

Општината исто така ќе се вклучи во сите иницијативи за селективно собирање на специјалните текови отпад (отпадни масла, искористени гуми и возила и отпадна електрична и електронска опрема) кои ќе бидат организирани на национално ниво.

<i>Активности</i>	<i>Одговорна институција</i>
Спроведување на акции за подигање на јавната свест (во училишта, градинки и со население)	Општина Охрид
Поддршка и спроведување на акција за пријавување на отпад оставен на несоодветни места од несовесни граѓани	ЈП „Охридски Комуналец“

5. Реализација на мониторингот и информативниот систем за управување со отпад

На локално ниво мониторингот за управување со отпад се спроведува преку дневникот за евиденција за постапување со отпад и идентификационите формулари за транспорт и депонирање на отпадот. Со редовно водење на дневникот за евиденција за постапување со отпад на дневна основа се прави месечен извештај, врз основа на кои се изработува годишниот извештај. Овие документи се дел од подзаконскиот акт: Правилник за формата и содржината на дневникот за евиденција за постапување со отпад, формата и содржината на формуларите за идентификација и транспорт на отпадот и формата и содржината на обрасците за годишен извештај за постапување со отпад.

Согласно Законот за животна средина се изработи катастар на загадувачи на воздухот, водите и почвата, со што јавноста ќе биде информирана за инсталациите класифицирани според соодветни дејности кои работат на територија на општина Охрид и кои исполнуваат соодветни еколошки стандарди.

<i>Активности</i>	<i>Одговорна институција</i>
Донесување акти со кои се регулираат селектирањето, собирањето и транспортирањето на комуналниот отпад и на другите видови неопасен отпад	Општина Охрид

Спроведување на мониторинг преку водење на дневна, месечна и годишна евиденција во постапувањето со отпадот	ЈП „Охридски Комуналец“
Ажурирање на податоци за корисниците на услугата, покриеност на теренот, бројот на склучени договори	ЈП„Охридски Комуналец“
Склучување на договори со правни субјекти за собирање отпад од пакување	ЈП„Охридски Комуналец“
Мерење на постигнатите резултати за 2021 година – годишен извештај до МЖСПП	ЈП„Охридски Комуналец“ Општина Охрид

6. Регионален пристап во управувањето со отпад

Согласно Регионалниот план за управување со отпад, собирањето на отпад во општината ќе треба да се прилагоди на препорачаниот начин, односно да има собирање на рециклабилниот отпад во една канта која ќе се носи во инсталација за рециклирање на материјалите. Исто така согласно Регионалниот план, предвидена е изградба на претоварна станица, за која е во тек постапка за донесување планска документација.

Активности	Одговорна инситуција
Изработка на Студија за опции за финансирање на интегрираниот регионален систем за управување со отпад	МЖСПП
Изработка на планска документација за изградба на претоварната станица	Општина Охрид ЈП„Охридски комуналец“
Набавка на опрема за собирање и селектирање на отпад за Југозападен плански регион	МЖСПП
Изградба на претоварна станица	МЖСПП Општина Охрид

7. Подобрување на работата на општинската депонија

Во 2021 година планирано е континуирано нанесување на слој од тампон и земја за санирање на патната мрежа. Исто така ќе се врши редовно покривање на депонираниот смет со слој од земја со што ќе се спречи можноста од самозапалување на депонијата во летниот период.

Овие активности се предвидени како дел од активностите во процесот на вклучување на Општина Охрид во системот на регионално управување со отпадот, при што депонијата „Буково “ ќе мора да се затвори и рекултивира.

Во меѓувреме предвидените мерки во однос на рециклирање и компостирање на отпадот, треба да се запазат во целост, како би се намалиле количините на отпад кои се депонираат.

Активности	Одговорна институција
Редовно уредување и одржување на депонија „Буково“	ЈП„Охридски Комуналец“ -континуирано

8.Извори на финансирање на програмата за управување со отпад за 2021 година

Програмата за управување со отпад се финансира од извори на средства утврдени со Закон, преку планирање на буџетот за 2021 година во програмите на Секторите на општината. Активностите планирани во оваа програма како и остварувањето на истите е поврзано и во зависност со активностите кои треба да ги реализира МЖСПП како и со годишната програма на ЈП„Охридски Комуналец“, поради што е неминовна координација на овие програми, како и средства од меѓународни институции – проекти и донации.

Активности	Планирани средства
Доделување на пластични канти од 120 Л за селекција на отпад на домаќинства	500.000,00 ден. Општина Охрид Програма за заштита на животна средина и природа
Машинско и рачно чистење на диви депонии на територија на општината	1.000.000,00 ден. Општина Охрид Програма други комунални услуги
Набавка на подземни контејнери	2.000.000,00 Општина Охрид Програма за уредување на градежно земјиште – партерно уредување
Редовно уредување и одржување на депонија „Буково“ и „Мауцкер“	5.837.110,00 ден. Буџет на ЈП„Охридски Комуналец“

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Сл.Гласник на општина Охрид“.

Број 08-4086/7
28.04.2021 год.
О х р и д

СОВЕТ НА ОПШТИНА ОХРИД
Претседател
Живка Ангелоска